

2024

Jaarverslag

deventerverhaal.nl

Inhoud

Inhoud	1
1 Voorwoord	2
2 Organisatie	3
3 Collectie	4
4 Tentoonstellingen.....	8
5 Activiteiten & Evenementen	10
6 Educatie	13
7 Marketing & Communicatie.....	14
8 Publiek	17
9 Bedrijfsvoering	18
10 Personeel.....	19
11 Financiën	21

Open Monumentendag 2024

1 Voorwoord

2024 was een jaar vol hoogtepunten voor Deventer Verhaal! Het ene succes volgde het andere in rap tempo op. We presenteerden meerdere spraakmakende tentoonstellingen, met als absoluut hoogtepunt de tentoonstelling *Nederland in 150 landschappen* in de Bergkerk. In totaal trokken we een recordaantal van ruim 90.000 bezoekers!

We verwierven volop nieuwe museumstukken en hingen de replica van de valsemuntersketel weer terug aan de zijgevel van De Waag. Bovendien organiseerden we mooie activiteiten als een schilderwedstrijd en Open Monumentendag. Als klap op de vuurpijl wonnen we de jaarlijkse promotieprijs van Deventer, mede voor onze kartrekkersrol tijdens het Hanzejaar.

Ook werkten we aan ambitieuze plannen voor de vernieuwing van Museum De Waag en uitbreiding met een derde museumlocatie. De plannen voor De Waag kregen hun weerslag in een *bidbook*. Hierin is uiteengezet hoe we De Waag als bijna 500-jarig icoon de geschiedenis van Deventer willen laten vertellen. Op een vernieuwende en interactieve manier laten we een nog breder publiek kennismaken met de Deventer verhalen aan de hand van onze fraaiste en meest sprekende topstukken. De inhoudelijke vernieuwing gaat samen met een verduurzamingsslag van het pand. Door onder meer voorzetramen te plaatsen en vloerisolatie willen we het energieverbruik flink omlaag brengen.

Een meer semipermanente inrichting van Museum De Waag gaat hand in hand met uitbreiding van met derde museumlocatie aan de Brink in het voormalige bibliotheekgebouw. Hier komen de kunstschaten vanuit onze collecties centraal te staan en in een unieke combinatie met de architectuur en de horecafunctie van het pand creëren we een beleving die alle zintuigen prikkelt.

De bedoeling is om deze nieuwe locatie eind 2026 te betrekken, meteen gevolgd door de herinrichting van Museum De Waag. Deze dubbelslag tilt het museale aanbod in Deventer naar een substantieel hoger niveau - een ontwikkeling die al in meerdere onderzoeksrapport werd aanbevolen.

Naast investeringen in collectie en museaal aanbod blijft Deventer Verhaal als gemeentebrede erfgoedorganisatie actief met van alles wat raakt aan ons gezamenlijk verleden. We verbinden verleden en heden met projecten als *80 Jaar Vrijheid*, *50 jaar filmopnames van A Bridge Too Far* of via de persoonlijke verhalen opgehaald door onze interviewwerkgroep *#DeventerVerhalen*. Daarbij hebben we volop oog voor nieuwe trends en maatschappelijke ontwikkelingen. Erfgoed is van ons allemaal. Daarom ondersteunen we graag partnerorganisaties en particulieren die zich inzetten voor het Deventer erfgoed.

Een bijzonder punt van aandacht is de organisatorische ontwikkeling van Deventer Verhaal. Als relatief kleine organisatie zijn we actief op een breed terrein: van collectiebeheer, presentaties en educatie tot participatie en evenementen. Gezien alle uitdagingen die ons te wachten staan, moeten we onze tijd en middelen doelgericht inzetten. Tegelijkertijd willen we het werk plezierig en haalbaar houden, zodat we maatwerk kunnen blijven leveren en successen kunnen blijven boeken. De steun van tientallen enthousiaste vrijwilligers is daarbij onmisbaar.

Ik eindig daarom met een welgemeend woord van dank aan iedereen die bijgedragen heeft aan de recente successen van Deventer Verhaal!

Ewout van der Horst, directeur-bestuurder
Stichting Deventer Verhaal

2 Organisatie

2.1 Doelstelling

Stichting Deventer Verhaal is een museale organisatie met als kerntaak het zichtbaar maken van het erfgoed van Deventer. Als bewaker van de stedelijke schatkamer beheert en onderhoudt de stichting de historische collecties en presenteert zij deze in Museum De Waag. De stedelijke speelgoedcollectie vormt de basis van het Speelgoedmuseum. Door middel van tijdelijke tentoonstellingen, publieksactiviteiten, evenementen en pr-campagnes verbindt Deventer Verhaal inwoners en bezoekers met de verhalen van de stad.

De stichting ontplooit zich als een brede erfgoedorganisatie met een sleutelrol in de presentatie van het Deventer erfgoed. Als aanjager en innovator wil zij typisch Deventer verhalen op eigentijdse wijze vertellen. Daarbij zoekt zij actief samenwerking binnen de lokale erfgoedsector en initieert zij spraakmakende publiekprojecten. Niet alleen de eigen collecties vormen hierbij een bron van inspiratie, maar ook die van partners zoals de Athenaeumbibliotheek, Collectie Overijssel en Archeologie Deventer. Het Speelgoedmuseum ontwikkelde zich bovendien tot nationaal boegbeeld op het gebied van spel en speelgoed.

Voor de vertaling van deze doelstelling naar concreet beleid verwijzen wij naar de meerjarenvisie 2021–2024. In 2025 is een nieuwe gemeentelijke cultuurbeleidsperiode van start gegaan. In afwachting van de gemeentelijke cultuurvisie en dito uitvoeringsagenda wordt nog de laatste hand gelegd aan de meerjarenvisie voor 2025–2028.

2.2 Bestuur

De stichting wordt bestuurd volgens het raad-van-toezichtmodel. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het ontwikkelen en uitvoeren van beleid. De raad van toezicht keurt het beleid goed en houdt toezicht op de uitvoering ervan.

Raad van Toezicht

De raad van toezicht bestaat momenteel uit vijf leden en kwam in 2024 zeven keer bijeen. Van elke vergadering worden notulen opgesteld. De leden ontvangen geen vergoeding, wat past bij het non-profit karakter van de organisatie. De benoeming van een lid geldt voor een termijn van vier jaar, met de mogelijkheid tot één herbenoeming. Vacatures worden openbaar bekendgemaakt.

Directeur-bestuurder

Sinds mei 2020 is *Ewout van der Horst* directeur-bestuurder van de stichting. Hij vervulde in 2024 daarnaast de volgende nevenfuncties:

- Bestuurslid Vereniging voor Landbouwgeschiedenis
- Lid 4 mei comité Deventer
- Voorzitter Stichting Het Overvelde

Bestuursleden en nevenfuncties

- *Dhr. J.C. Gerritsen (voorzitter)* | Voorzitter SONT (Streektaal-organisaties in het Nedersaksisch Taalgebied), voorzitter Collectie Overijssel, redactiesecretaris Stad en Ambt, lid algemeen bestuur Gelders Archief. Aangetreden augustus 2017.
- *Dhr. J.B.M. Heilen (penningmeester)* | Eigenaar Heilen Advies BV, bestuurslid stichting Vogeiland Deventer. Aangetreden mei 2020.
- *Dhr. C.E. Dutilh* | Penningmeester Scandia rasvereniging, museumdocent Verzetsmuseum Amsterdam. Aangetreden mei 2020.
- *Dhr. Ö. Kaya* | Werkzaam als manager bedrijfsvoering PO-Raad en VO-raad. Aangetreden mei 2023.
- *Mw. F. Rikken- Rengers* | Werkzaam als adjunct-directeur HRM & Legal bij Meilink, Borculo. Aangetreden mei 2023.

2.3 Verantwoording

Governance Code Cultuur

Stichting Deventer Verhaal onderschrijft de [Governance Code Cultuur](#), waarin richtlijnen zijn vastgelegd voor goed bestuur en toezicht in de cultuursector. Deze richtlijnen vormen de basis voor het directiereglement en het huishoudelijk reglement van de Raad van Toezicht.

Ethische Code voor Musea

De [Ethische Code voor Musea](#) vormt het fundament van de beroepsethiek binnen de Nederlandse museale sector. Deventer Verhaal onderschrijft deze code en gebruikt haar als leidraad bij ethische vraagstukken en als instrument voor zelfregulering.

Code Diversiteit & Inclusie

De [Code Diversiteit & Inclusie](#) stimuleert een inclusieve en diverse cultuursector die de samenleving in al haar verscheidenheid weerspiegelt. Deventer Verhaal past de code actief toe met name in de programmering en het personeelsbeleid. Gelijkwaardige toegankelijkheid voor iedereen – als maker, medewerker of bezoeker – staat daarbij centraal.

Fair Practice Code

De [Fair Practice Code](#) bevordert eerlijk en verantwoord ondernemerschap in de culturele sector. Deventer Verhaal handelt naar deze principes door een eerlijk beloningsbeleid, transparante bedrijfsvoering en het actief toepassen van waarden als duurzaamheid en diversiteit.

Museumregister

De voormalige gemeentemusea in Deventer zijn sinds het jaar 2001 geaccrediteerd bij het Nederlands Museumregister. Met de oprichting van de stichting Deventer Verhaal in 2014 is deze registratie van de gemeente overgegaan op de huidige stichting.

3 Collectie

3.1 Beheer

Collectiemanagement en -registratie

Het collectiemanagementsysteem *Axiell Collections Cloud* bevat goed. De Adlib Internet Server maakt zoeken in de museumcollectie makkelijker. Geïnteresseerden kunnen o.a. zoeken in de collectie op titel, maker of inventarisnummer.

In 2024 werden nieuwe aanwinsten gefotografeerd en geregistreerd in Axiell Collections Cloud. Alle mutaties werden verwerkt in de online collectie van de Adlib Internet Server die voor publiek ontsloten is via deventerverhaal.nl, museumdewaag.nl en hetspeelgoedmuseum.nl.

Topstukkenzaal Museum De Waag

3.2 Behoud

Passieve conservering

Reguliere controles en schoonmaak

In het depot vonden reguliere schoonmaakrondes plaats, waarbij ook werd gecontroleerd op de aanwezigheid van ongedierte. Daarnaast werden temperatuur en relatieve luchtvochtigheid (RV) in zowel de museum- als depotlocaties gemonitord en geregistreerd.

Wekelijks werd in beide musea een inspectieronde uitgevoerd om de conditie van de tentoongestelde objecten te controleren en stof te verwijderen.

Binnenklimaat en verduurzaming

Samen met de gemeente en de vastgoedbeheerder is gekeken naar verbeteringen in het kader van verduurzaming van de Waag. De Waag is aangemerkt als kernbezit en er is vanuit de gemeente Deventer een verduurzamingsbudget beschikbaar gesteld. In 2024 is gestart met een inventarisatie van de huidige situatie van het gebouw en mogelijke verbeterpunten. Dit traject bestrijkt meerdere jaren.

Behandeling van houten objecten

Houten objecten die verdacht werden van ongedierte zijn in 2024 behandeld bij Ruvoma in Montfoort. De behandeling bestond uit een zuurstofarme opslag gedurende een bepaalde periode, om het ongedierte te bestrijden.

Stadhuiscollectie

De Deventer stadhuiscollectie valt formeel onder het beheer van Deventer Verhaal, maar bevindt zich fysiek op de stadhuislocatie. In samenwerking met de gemeente en het team Facilitaire Zaken werd regelmatig afgestemd over behoud en verantwoordelijkheden.

Ook in 2024 is de jaarlijkse conditiebepaling voor de stadhuiscollectie uitgevoerd door Helicon Conservation Support. Daarbij werd ook *De Magistraat* van Gerard ter Borch (II) uit 1667 gecontroleerd op eventuele veranderende conditie, risico's en schade. Het vermoeden is dat de ruimte

waar dit werk hangt te droog en te licht is. Daarom is in 2024 in overleg met Helicon afgesproken om gedurende een langere periode temperatuurverloop, relatieve luchtvochtigheid en lichtintensiteit in deze ruimte te meten. De resultaten worden in 2025 geëvalueerd.

Actieve conservering

In 2024 zijn vanuit het restauratiebudget diverse objecten hersteld. Het ging om relatief kleine ingrepen:

- *Interieurscène*, Johanna Aleida Budde (1837) – restauratie door A. Verheij
- *Portret van Aegidius De Monte* (1580) – restauratie door A. Verheij
- 15 prenten uit de moderne kunstcollectie – restauratie door Van Waarde Polygon
- Circa 35 archeologische oevervondsten – restauratie door Archeologie Deventer

3.3 Aankopen, schenkingen en afstoting

Museum De Waag

Aankopen

- *Portret van man met rode baret en jak* - Han van Meegeren (1889-1947)
- *Villa te Roquebrune (Fr)* - Han van Meegeren
- *Portret van Willem Korteling met kind* - Han van Meegeren

Schenken

- *Onder de Linden, de kade bij de Vispoort* - Alex Dorgelo (1888-1963)
- *IJsseloever met visser bij netten* - Alex Dorgelo
- *Mijn Land. V. Limburg* – Uitgegeven door Jb Bussink
- *Brocapharms verbanddoos* - Bekkers & Zoon, Wed. J. (Dordrecht)
- *Voorraadblik van Stoom koffiebranderij* - Ten Harmsen en Vervoort Deventer
- *Raamhanger in glas-in-lood techniek* - Koekbakkerij Jb Bussink (1593)
- *Berken in april, Wegelerveld 1941* - Piet Flint, (1895-1987)

- *Helm* - gebruikt door Luchtbeschermingsdienst op De Hoven, Worp Deventer)
- *Veldfles* - Duitse makelij
- *Kinderportret van Frans Cuper van Holthuijsen* - anoniem (1636-1726)
- *Theater uit 2017-2018 t.b.v. 1250-jarig bestaan van Deventer* – door Frits Grimmelikhuizen

Winterakker in Gelderland, Fred Schley, 1957. Aanwinst 2024 collectie Knecht-Drenth

Speelgoedmuseum

Aankopen

Geen aankopen in 2024.

Schenkeningen:

- Lego-doosjes en -onderdelen jaren '50
- The Bailey Bridge - bouwpakket
- Sinterklaaspuzzel
- Twee theaterknipboeken en een knipprent
- Flippo-verzameling
- Diverse WOII-gerelateerde speelgoedstukken (collectie voormalig museum Libertum)
- Philips Mechanical Engineer
- Diverse kinderboeken

Collectie Knecht-Drenth

Aankopen

- *In de Eschpolder* - Marjolijn van den Assem (1947)
- *In de Eschpolder (1)* - Marjolijn van den Assem (1947)
- *Waal bij Varik, hoog water, 2012* - Theo de Feyter (1947)
- *Bij Schilligenham (Groningen)* - Theo Jordans (1956)
- *'t Lage Weitje* - Theo Jordans (1956)
- *Winterakker in Gelderland* - Fred Schley (1957)
- *Zeedijk, Elshout* - Fred Schley (1957)
- *De Waal bij Varik in de mist, 2011* - Theo de Feyter (1947)
- *Rivierlandschap* - Piet Rackwitz (1892-1968)
- *Formerum* - Joanna Quispel (1952)
- *Strand Oosterend* - Joanna Quispel (1952)
- *Haven Scheveningen - Hoek van Holland, 2006* - Kris Spinhoven (1959)
- *Vanaf uitzichtduin, Savornin Lohmanlaan, Den Haag, 2007* - Kris Spinhoven (1959)

Schenkeningen

- Vier tekeningen zonder titel - Kees Stoop (1929-2019), geschonken door de stichting Kees Stoop.
- *Park te Rosmalen* - Fred Schley (1957), geschonken door de kunstenaar zelf.

Afstoting

Er vond in 2024 geen afstoting plaats.

3.4 Bruiklenen

Museum De Waag

Inkomend

Nederland in 150 landschappen, Bergkerk:

- Voerman Stadsmuseum Hattem
- Museum De Wieger Deurne
- Chabot Museum
- Museum Belvédère Oranjewoud

Hobbema en tijdgenoten, Museum De Waag:

- Musée du Petit Palais Parijs
- Fondation Custodia Parijs
- Museum het Mauritshuis Den Haag
- Rijksmuseum Amsterdam

Uitgaand

- Museum Geert Groote Huis, *Nepnieuws van Geert Groote tot nu*
- Fries Museum, *For every Atom*
- Gemeentelijk archief Schiedam, *Leelijk bedrogen! De echte vervalsingen van de gebroeders Wernik*
- Stedelijk Museum Kampen, *Koen Broucke - OP DRIFT*
- Memory Museum Nijverdal, *V-wapens*
- Slot Zuylen, *Slot Zuylen in de steigers*
- Voerman Stadsmuseum Hattem, *Jan H. Wijsmuller: schilder van het mooie Nederland*
- Vrije Universiteit Amsterdam, *Let's work*

- Kunsthal Hengelo, *De Biënnale Overijssel 2024*

Speelgoedmuseum

Inkomend

Speelgoed ontwerpen: Samenspel Rokus en Corry van Blokland Mobach

- Diverse speelgoedobjecten uit de privécollectie van Corry van Blokland-Mobach

Uitgaand Speelgoedmuseum

- Museum Het Markiezenhof, *Feest in het Hof*
- Hagedoornse Plaatse, *Opgroeien, Spel en spelen met speelgoed*

3.5 Depots

Deventer Verhaal maakt momenteel gebruik van twee depots. Het hoofddepot in Zwolle bevat het grootste deel van de collectie, terwijl het depot in Deventer voornamelijk wordt gebruikt voor bouwornamenten, minder kwetsbare objecten en de opslag van onder meer vitrines.

In 2024 is besloten dat het regionale depot van Collectie Overijssel in Deventer wordt gevestigd. Deze ontwikkeling biedt mogelijk de kans om op termijn alle collecties van Deventer Verhaal weer binnen de eigen gemeentegrenzen onder te brengen. Naar verwachting komt hierover in de loop van 2025 meer duidelijkheid.

3.6 Informatievoorziening en kennisdeling

Museum De Waag heeft middels fotomateriaal en gegevens van collectiestukken bijgedragen aan onderstaande publicaties/documentaires:

- Onderzoek naar de Duitse schilder J.F.A. Tischbein
- Publicatie over Deventer zilver door dr. J. R. ter Molen, uitgeverij Waanders Zwolle
- Oneindig Landschap; Het beeld van Nederland in de collectie Knecht-Drenth, door Rob Smolders, stichting Deventer Verhaal
- Publicatie over het zusterboek Meester Geertshuis Deventer, uitgeverij Brepols Turnhout, België

- Onderzoek naar objecten met een koloniaal verleden in de gemeentelijk collectie

Ook het Speelgoedmuseum ontving diverse informatieverzoeken, waaronder een inventarisatievraag van het Rijksmuseum Amsterdam over geografisch kaartenspel *Jeu des Quatre Parties du Monde* (Pierre Mortier). Het Rijksmuseum heeft het kaartspel onderzocht, we zijn nog in afwachting van hun bevindingen.

Sio speelgoed, expositie gastenkamer Speelgoedmuseum

4 Tentoonstellingen

4.1 Museum De Waag

Hanzestad Deventer: Handelen in Europa | mei 23 – jan 24

Als onderdeel van het Hanzejaar liet deze tentoonstelling zien hoe Deventer verbonden was met andere Europese handelssteden. Aan de hand van ogenschijnlijk eenvoudige of onopvallende voorwerpen werden de handelscontacten tussen Deventer en zeven andere handelssteden zichtbaar gemaakt. Internationale bruiklenen uit onder andere Tallinn en Lübeck toonden de reikwijdte van de handelsbetrekkingen van Deventer.

Deventer Stad Land Rivier | feb 24 – 30 okt 24

De tentoonstelling op de begane grond van Museum De Waag toonde hoe Deventer door de eeuwen heen is verbeeld. De ligging aan de IJssel, de historische binnenstad en de bedrijvigheid inspireerden generaties kunstenaars.

Te zien waren werken uit de 18e, 19e en 20e eeuw, als aanvulling op de grote tentoonstelling *Nederland in 150 landschappen* in de Bergkerk. Samen met de presentatie over 17e-eeuwse stadsgezichten op de topstukkenzaal vormde dit een drieluik rond het thema landschap.

Uit de kunst! Deventer kunstklimaat 1960 – 1989 | nov 24 – apr 25

De tentoonstelling nam de moderne kunstliefhebber mee naar een tijd van verandering. Hoewel Deventer niet bekend staat om haar avant-garde of modernisme, heeft de stad veel te danken aan de inzet van politiek en maatschappelijk betrokken kunstenaars.

Met de wederopbouw en het breken met de gevestigde orde kwam een nieuwe beweging op gang. De tentoonstelling *Uit de Kunst!* op de begane grond van De Waag vroeg aandacht voor de kunstenaars die het moderne kunstklimaat in Deventer kleur en vormgaven.

Topstukkenzaal: 17^e-eeuwse Deventer stadsgezichten | jun 24 - okt 24

Deze kleine tentoonstelling belichtte Hollandse meesters die Deventer bezochten en vastlegden, zoals Jacob van Ruisdael, Meindert Hobbema, Jan van Kessel en Anthonie Beerstraaten. Het meest (internationaal) bekende werk dat Museum De Waag in bruikleen had was het werk van Meindert Hobbema (1638–1709), wiens dromerige landschappen wereldwijd bekend zijn. De werken van Hobbema waren zeldzaam en kenmerkten zich door een sfeervolle en gedetailleerde weergave van de natuur en eigentijdse bebouwing.

Topstukkenzaal: Aleida Budde | va dec 24

Vanaf december 2024 was op de topstukkenzaal een kleine presentatie te zien over Johanna Aleida Budde (1800–1852): getalenteerd kunstenares en oudste dochter uit de welgestelde familie Budde uit Diepenveen. Vanaf haar 15^e werd haar talent voor tekenen en schilderen zichtbaar. Al gauw zou ze in de leer gaan bij de bekende Amsterdamse schilder Jan Willem Pieneman (1779-1853). Met haar portretten en fraai uitgewerkte tekeningen oogstte ze destijds veel bewondering.

Dankzij schenkingen en bruiklenen heeft Museum De Waag een fraaie selectie van haar omvangrijke oeuvre in beheer, waaronder een recent gerestaureerd familieportret op huize Westervoorde te Olst en het fraaie zelfportret dat door de familie in 1960 aan Museum De Waag werd geschonken, haar fraai uitgewerkte schetsboeken en diverse tekeningen.

4.2 Speelgoedmuseum

Spelen in de jaren '90 | mrt 24 – sept 24

Het uiteenvallen van de Sovjet-Unie opende de deur naar een tijd van onbegrensde liberalisering en massaconsumptie. De wereld schakelde over van discmans naar mp3-spelers en van neonkleuren naar zachte tinten. De mobiele telefoon en e-mail maakten de wereld kleiner en meer verbonden. Terwijl de Spice Girls de hitlijsten domineerden, zagen Tamagotchi en Pokémon het daglicht. Hoe zag de speelgoedwereld er eigenlijk uit in de jaren '90 en wat was de invloed van dit decennium op het spelen? In de gastenkamer, de wisselruimte van het Speelgoedmuseum, vond je het

antwoord en kon je Flippo's, Tamagotchi's, Barbies, Playmobil, Pokémon en ander nostalgisch speelgoed van dichtbij bewonderen.

Speelgoed ontwerpen: Samenspel Rokus en Corry van Blokland Mobach |

okt 24 – mrt 25

Deze expositie belichtte het werk van het ontwerpersduo Rokus en Corry van Blokland-Mobach, die van de jaren '50 tot '80 actief waren bij het in 1938 opgerichte Sio (Speelgoed Industrie Overijssel).

Met eigentijdse en levendige ontwerpen, inclusief verpakkingen, boekjes en advertenties, oogstten ze internationale lof. Het stel bracht met gedurfde kleurenpaletten en geometrische vormen, innovatie die de geest van die tijd weerspiegelden. Een deel van hun ontwerpen was te zien in de gastenkamer van het Speelgoedmuseum.

4.3 Bergkerk

Nederland in 150 landschappen | juni 24 – sept 24

Nederland in 150 landschappen nam de bezoeker mee op een reis door het veranderende Nederlandse landschap van de afgelopen 150 jaar. De tentoonstelling in de Bergkerk bood een verrassend beeld van de ontwikkeling en verbeelding van het Nederlandse landschap sinds de 19e eeuw. De tentoonstelling is samengesteld door gastcurator Rob Smolders en vormgegeven door Studio Koster Van Lienen.

Een belangrijk onderdeel van de tentoonstelling waren de schilderijen uit de collectie Knecht-Drenth. Tijmen Knecht en Hélène Drenth legden in de laatste decennia van de twintigste eeuw een indrukwekkende verzameling aan van meer dan 700 schilderijen, tekeningen en prenten met landschapskunst en stadsgezichten. De collectie omvat werken van bekende kunstenaars als J.H. Weissenbruch, Paul Gabriël en Hendrik Mesdag dan ook van meer eigentijdse kunstenaars zoals Theo Jordans en Marjolijn van den Assem. Ook werken van Hendrik Chabot en Jan Voerman senior waren vertegenwoordigd.

Met hun omvangrijke kunstcollectie wilde het echtpaar de transformatie van stad en platteland vastleggen. In 2003 werd de collectie - na bemiddeling van de Deventer antiquair Jan Strik - geschonken aan de gemeente Deventer. Topstukken uit deze collectie aangevuld met bruiklenen van nog werkzame landschapsschilders, werden in de Bergkerk tentoongesteld.

In samenwerking met hoogleraar Theo Spek werd een bijbehorende publicatie uitgebracht over de invloed van kunstenaars op onze blik op het landschap. Verder werd er een brede randprogrammering verzorgd (zie par. 5.8).

Met deze brede programmering wist *Nederland in 150 landschappen* een breed publiek te bereiken en een vernieuwend perspectief te bieden op de rijke traditie van het Nederlandse landschap in de kunst.

Nederland in 150 landschappen, Bergkerk

5 Activiteiten & Evenementen

5.1 Open Monumentendag

Open Monumentendag Deventer 2024 was een groot succes. Dankzij het mooie weer en de inzet van vele vrijwilligers trok het evenement dit jaar naar schatting 12.500 bezoekers, een flinke stijging ten opzichte van de circa 8.500 bezoekers in 2023. De **opening** kreeg wat andere invulling, passend bij het thema *Onderweg*. Genodigden begonnen een wandelroute bij Museum De Waag en bezochten meerdere monumenten, waar zij bij elk monument konden genieten van muziek of een presentatie. Deze nieuwe opzet werd enthousiast ontvangen en is voor herhaling vatbaar.

In totaal werden **50 monumenten** in en om Deventer **opengesteld**. Bezoekers konden onder andere terecht bij windkorenmolen De Leeuw, waar een dorsmachine extra betekenis gaf aan het thema. Ook buiten de stad was er veel te beleven: een speciaal uitgezette **fietsroute** leidde bezoekers langs monumenten en historische landschapselementen in de buitengebieden van Deventer. Deze route werd ongeveer 250 keer bekeken.

Langs de Wellekade lagen, zoals elk jaar **klassieke schepen** aangemeerd. Bezoekers konden op de schepen meevaren over de IJssel. Daarnaast konden bezoekers een kijkje nemen naar een uitstalling van modelschepen, klassieke voertuigen en genieten van live-muziek. Voor kinderen reed een vrolijke **kindertrein**, waarmee zij op speelse wijze het thema *Onderweg* konden beleven. Op het Vogeleiland werden **rondeleidingen** gegeven over het ontstaan en onderhoud van dit bijzondere stukje monumentaal groen. Op zaterdag en zondag vonden er nog optredens plaats in de muziekkoepeel.

De binnenstad werd opgeluisterd door het **Korenlint**, waarbij twaalf amateurkoren en vocale ensembles optraden op diverse erfgoedlocaties. Dit sfeervolle programma werd georganiseerd door Kunstcircuit met hulp van vrijwilligers uit Deventer koren.

's Avonds vond de jaarlijkse **Nacht van Goud** plaats, met voorstellingen op zes monumentale locaties zoals de Bergkerk, Broederenkerk en het Penninckshuis. In totaal werden die avond 1.184 bezoekers geteld.

Voor jongeren was er de **Route van Goud**, een speurtocht door de monumentale binnenstad met een kleine verrassing voor de kinderen aan het eind.

Middels de **klassendag** werden ook de scholen betrokken. Op 12 en 13 september bezochten 27 schoolklassen met in totaal 686 leerlingen 10 erfgoedinstellingen, waaronder Museum De Waag, de Athenaeumbibliotheek en het Burgerweeshuis. Daarmee werd de opkomst van de klassendag in 2023 ruimschoots overtroffen.

5.2 Historische speurtocht

De historische speurtocht Deventer (voorheen *opa-en-oma-dag*) vond plaats op zondag 23 juni 2024, de dag waarop de bijzondere band tussen (groot) ouders en (klein)kinderen centraal staat door middel van een speurtocht naar het verleden in de binnenstad van Deventer. 150 deelnemers gingen op pad door het Bergkwartier. Startpunt was het Speelgoedmuseum, eindpunt was de Bergkerk.

5.3 Kelderfest

Op 24 februari vond Kelderfest plaats: een bijzonder en veelzijdig programma met muziek, kunst en erfgoed op locaties die normaal gesproken gesloten zijn voor publiek. Het nationaal en internationaal talent bevond zich in het erfgoed dat zich letterlijk onder onze voeten bevond. Kelderfest werd georganiseerd door Brut, Burgerweeshuis en Deventer Verhaal in

samenwerking met Bibliotheek Deventer, De Perifeer, dEVENTer, Deventer Schouwburg, EICAS, Kunstenlab en MIMIK.

5.4 #DeventerVerhalen

Optreden in Bergkerk tijdens Nacht van Goud

Vast onderdeel van Deventer Verhaal is de verhalenwerkgroep **#DeventerVerhalen** bestaande uit betrokken vrijwilligers die zich wekelijks bezighouden met het verzamelen van verhalen van en over Deventenaren. Veelal op basis van een thema interviewen zij andere Deventenaren over hun unieke herinneringen m.b.t. een Deventer thema en leggen deze gesprekken vast. De verhalen krijgen een plek op deventerverhalen.nl die maandelijks 1500 unieke bezoekers krijgt.

De werkgroep opereert steeds meer in het verlengde van het programma-aanbod van Deventer Verhaal. Zo legden de vrijwilligers op verzoek van Stichting Industrieel Erfgoed Deventer (SIED), verhalen vast rondom de Coberco-fabriek, aansluitend op de geplande restauratie van de fabrieksschoorsteen. Een verhalenmaker met een fascinatie voor de oude ijsbaan produceerde over dit onderwerp een podcast, die feestelijk met ruim 80 omwonenden en andere liefhebbers werd gelanceerd op het terrein van de oude ijsbaan. Op dit moment wordt gewerkt aan een boek over de herinneringen van Deventer aan de filmopnames van *A Bridge Too Far*, die in 2026 precies 50 jaar geleden plaatsvonden in Deventer.

5.6 Bomenluisteraar

Deventer Verhaal is in juli 24 aangesloten bij het project *De Bomenluisteraar* geïnitieerd door de Hogeschool Saxion en de Haagse Hogeschool. Naast deze onderwijsinstellingen zijn ook de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, het Erfgoedhuis Zuid-Holland, Stichting Climate Adaptation Services, Gemeente Deventer en Gemeente Den Haag samenwerkingspartners bij dit project. In 2024 hebben de eerste (online) bijeenkomsten plaatsgevonden in aanloop naar de subsidieaanvraag. Het project zal 1 juli 2025 van start gaan.

Deventer Verhaal zal begeleiden bij het inventariseren en bewerken van verhalen van burgers in de vorm van foto's, video's, afbeeldingen, teksten en andere bronnen tot bruikbare informatie.

5.7 Spelen op de Brink

Ook in 2024 kon de jeugd in het voorjaar en de zomer (bijna) iedere woensdag- en zondagmiddag spelen op de Brink. Kinderen konden spelen met zowel oudhollands als modern speelgoed zoals hoge bi's, hoepels, vliegende Hollanders en nog veel meer. Deventer Verhaal draagt jaarlijks financieel bij aan Spelen op de Brink.

5.8 Randprogramma bij tentoonstellingen

Bij de tentoonstellingen in Museum De Waag, Speelgoedmuseum én in de Bergkerk werd een uitgebreid randprogramma verzorgd. Hieronder een overzicht per tentoonstelling:

Expositie Jaren '90 | Speelgoedmuseum

Er werden verschillende activiteiten georganiseerd om extra aandacht voor de expositie te creëren. Eén daarvan was een Pokémonmiddag, waar kinderen Pokémonkaarten konden ruilen. Ook werd een Mariokart-middag georganiseerd waar bezoekers deze welbekende game konden spelen.

Expositie Speelgoed Ontwerpen | Speelgoedmuseum

Tijdens de tentoonstelling werd er onder andere een bordspelmiddag georganiseerd, waarbij kinderen hun eigen pionnen konden maken voor een uniek bordspel geïnspireerd op de ontwerpen van de speelgoedontwerpers van sio. Na afloop kregen de deelnemers het bordspel gratis mee naar huis, zodat ze thuis verder konden spelen. Daarnaast zijn er tijdens de expositie meerdere scrabblemiddagen georganiseerd.

Tentoonstelling Moderne Kunst | Museum De Waag

In het kader van deze tentoonstelling werd een nieuwe wandelroute uitgezet die je voert langs kunstwerken in de openbare ruimte van Deventer met een

focus op werken uit de periode 1960-1990. Deze nieuwe route is toegevoegd aan buitenkunstindeventer.nl (Kunstenlab).

Nederland in 150 landschappen | Bergkerk

De **opening** vond plaats in aanwezigheid van genodigden en werd ingeleid door hoogleraar landschapsgeschiedenis Theo Spek die sprak over de verschillende perspectieven op het landschap. De openingshandeling werd verricht door Commissaris van de Koning Andries Heidema.

Voor de jongste bezoekers was er een speciale **kinderroute** ontwikkeld. Deze route stelde op een laagdrempelige manier vragen over de tentoongestelde werken, waardoor kinderen actief betrokken raakten bij de getoonde kunst, na afloop kregen ze een kleinigheidje.

Ook voor de actieve bezoeker was er genoeg te doen: met een **fietsroute** konden deelnemers het prachtige IJssellandschap verkennen, waarbij onderweg enkele kunstwerken te zien waren die ook in de Bergkerk en in Museum De Waag tentoongesteld werden. Middels een **wandelroute** kon je het karakteristieke stadslandschap van Deventer beleven door de ogen van bekende kunstenaars als Willem Weissenbruch en Adrianus Eversen,

In samenwerking met Deventer Verhaal organiseerde de Vereniging voor Landbouwgeschiedenis in juni een **symposium** over het agrarisch cultuurlandschap. Dit gaf extra verdieping voor bezoekers met interesse in de historische en landschappelijke context van de tentoonstelling.

Bezoekers konden zich verder laten **rondleiden** door de tentoonstelling onder begeleiding van gastcurator Rob Smolders, die met zijn toelichting extra context en verdieping bood.

Schilderwedstrijd

Tenslotte was er nog de succesvolle schilderwedstrijd, georganiseerd door Deventer Verhaal en Deventer Amateur Kunstenaars (DAK). Zowel een jury als het publiek kozen een winnaar uit de ingezonden werken van amateur landschapsschilders. Het werk met de meeste publieksstemmen werd

bekroond met een geldprijs en de titel *Meester van het IJssellandschap*, terwijl ook de jurywinnaar een prijs ontving.

Een bijzonder moment was de ontvangst van de **10.000^e bezoeker**, die feestelijk werd verrast met een mand vol lokale lekkernijen – een mooie mijlpaal voor een geslaagde tentoonstelling!

5.9 Overige activiteiten in de musea

Vooraf in de periode van september tot en met december zijn gedurende de feestdagen verschillende activiteiten georganiseerd, variërend van het knutselen van Halloweendecoraties tot het maken van kersthangers.

5.10 Instaprondleidingen

Elke donderdag en zondag konden bezoekers van Museum De Waag deelnemen aan een gratis instaprondleiding. Vanaf zomer 2024 is dit ook elke dinsdag mogelijk. Tijdens de jaarlijkse *Maand van de Geschiedenis* in oktober werden er 16 extra gratis instaprondleidingen georganiseerd. Dit jaar was het landelijke thema Echt/Nep.

Overstroomde IJssel bij Hattem, Marijke Pottjewijd, winnaar schilderwedstrijd

6 Educatie

Met trots blikken we terug op een buitengewoon succesvol educatief programma-aanbod in Deventer. Maar liefst 2.240 leerlingen en studenten, verspreid over 99 groepen hebben we in Museum De Waag en het Speelgoedmuseum mogen verwelkomen.

6.1 Educatief aanbod

Museum De Waag

- Programma *Kijken naar kunst* voor primair onderwijs en onderbouw voortgezet onderwijs;
- Nieuw ontwikkeld: les *Reizen door de tijd in en om de Waag* voor groep 5-8 primair onderwijs;
- Nieuw ontwikkeld: een *rondleiding over de geschiedenis van Deventer*, met name over de Hanze voor het voortgezet onderwijs.

Speelgoedmuseum

- Nieuw ontwikkeld: les *Speelgoedzolder* over kennismaking met erfgoed voor groep 1-2 primair onderwijs;
- Nieuw ontwikkeld: les *Speelgoedwereld* over thema's kunst, wetenschap en techniek voor groep 7-8 primair onderwijs en klas 1-2 voortgezet onderwijs;
- Les *Speelgoedwerkplaats* over speelgoed uit je eigen fantasie voor groep 3-6 primair onderwijs.
- Les *Speelgoedspiegel* over stereotypisch speelgoed voor onderbouw van het voortgezet onderwijs en groepen ROC (Zorg en Welzijn).

Opnieuw zien we hoe onze lespakketten dankzij toewijding, innovatie en samenwerking de sleutel zijn tot een prachtig educatief aanbod. Het vinden van nieuwe, geschikte vrijwilligers blijft echter een prioriteit.

7 Marketing & Communicatie

In 2024 hebben Deventer Verhaal, Museum De Waag en Speelgoedmuseum Deventer impactvolle prestaties geleverd die de culturele positie van Hanzestad Deventer hebben versterkt.

Deventer Verhaal werd bekroond met de Deventer Promotieprijs 2024, een erkenning voor inspanningen om de stad op de kaart te zetten, maar maakte ook grote indruk met de landschapstentoonstelling *Nederland in 150 landschappen* in de Bergkerk te Deventer. Ook het terugplaatsen van de valsemuntersketel aan De Waag behoorde tot een van de hoogtepunten van het afgelopen jaar.

Museum De Waag presenteerde inspirerende tentoonstellingen en verwelkomde een groeiend aantal bezoekers. Het Speelgoedmuseum etaleerde met exposities over speelgoed uit de jaren '90 en sio speelgoed en werd opnieuw als kidsproof museum bestempeld.

Uitreiking Deventer Promotieprijs 2024

Deze prestaties benadrukken de toewijding en het succes van onze organisatie en musea in het bevorderen van cultureel erfgoed en het aantrekken van een breed publiek binnen de gemeente Deventer. We hebben opnieuw veel aandacht besteed aan het versterken van onze hoofdmerken. Elk merk bleef trouw aan haar eigen huisstijl en identiteit. Dankzij de groeiende hoeveelheid waardevolle data konden we de bezoekersprofielen steeds beter afstemmen en onze positionering verfijnen. Hoe werd dat gerealiseerd?

7.1 Strategische aanpak

Omdat Deventer Verhaal, Museum De Waag en het Speelgoedmuseum vooral projectmatig werken, blijven we vasthouden aan onze 'bottom-up'-strategie. Dat betekent dat we per tentoonstelling of evenement bekijken wie we willen bereiken en welke communicatiestrategie daar het beste bij past. Deze aanpak hanteren we al jaren, ook in 2024 bleek hij opnieuw effectief. Het bereik van onze drie merken – zowel online als offline – bleef groeien. Bezoekers wisten onze musea en activiteiten in de stad goed te vinden. Denk aan de indrukwekkende tentoonstelling in de Bergkerk, het terughangen van de replica van de valsemuntersketel aan De Waag, een zonovergoten Open Monumentendag en de succesvolle tentoonstelling *Deventer Stad Land Rivier* in Museum De Waag.

Ook het Speelgoedmuseum trok opnieuw veel bezoekers, al lag het aantal iets lager dan het recordjaar 2023. Mogelijk komt dat door een iets lager aantal herhaalbezoeken, maar de daling is zo gering dat we zeker niet van een tegenvaller spreken. Integendeel: Deventer bruist en onze musea profiteren daar volop van!

7.2 Samenwerken

Ook in 2024 hebben we intensief samengewerkt met erfgoedpartners en culturele instellingen in Deventer. Zo werkten we succesvol samen met Deventer Marketing aan de tentoonstelling *Nederland in 150 landschappen* maar ook aan andere activiteiten met organisaties als BRUT, het

Burgerweeshuis, Bibliotheek Deventer, Kunstenlab en Archeologie Deventer. Met de historische verenigingen uit onder andere Diepenveen en Bathmen hebben we ook mooie, verbindende resultaten geboekt. Er werd kennis gedeeld en gezamenlijke pr opgezet. Denk bijvoorbeeld aan de publicatie *Merklappen uit Diepenveen* of het project rondom de voormalige Coberco melkfabriek. Alle lokale erfgoedpartijen weten inmiddels dat áls je iets met het erfgoed van Deventer wilt, je bij Deventer Verhaal aan het juiste adres bent.

7.3 Merkenstrategie

Deventer Verhaal

Deventer Verhaal heeft zich als dé erfgoedorganisatie van Deventer gepresenteerd en het rijke erfgoed van Deventer aan een zo breed mogelijke doelgroep zichtbaar gemaakt. Daarbij werd nadrukkelijk de samenwerking met andere partijen binnen en buiten het programma van Museum De Waag en Speelgoedmuseum Deventer gezocht, maar ook met spelers binnen andere programmalijnen zoals educatie en (podium)kunst. Enkele voorbeelden uit onze jaarprogrammering zijn projecten als de landschapstentoonstelling in de Bergkerk, Kelderfest, een regionale schilderwedstrijd in samenwerking met Deventer Amateur Kunstenaars en Open Monumentendag Deventer waaraan veel culturele partners en instellingen aan zijn verbonden.

Doelgroep

Ook in 2024 richtte Deventer Verhaal zich primair op (oud-)inwoners van de gemeente Deventer, cultuurhistorisch geïnteresseerden en niet-geïnteresseerden, toeristen, scholieren, families en bewoners van dorpen en wijken binnen de regio.

Speelgoedmuseum Deventer

Speelgoedmuseum Deventer nodigt alle leeftijdscategorieën uit tot herinneren, spelen en (her)ontdekken van speelgoed. Het Speelgoedmuseum heeft verrassende en aansprekende presentaties gemaakt waarbij de

bezoeker werd meegenomen op reis van vroeger tot nu. Naast de vaste museumopstelling waren in ook tijdelijke exposities te zien als *Spelen in de jaren '90* en een *expositie over sio speelgoed*. Het museum is en blijft een interactief museum waarbij kijken, doen, beleven en leren de standaard zijn. Dat het Speelgoedmuseum hoog gewaardeerd blijft, blijkt uit het feit dat we in 2024 opnieuw ruim 50.000 bezoekers mochten verwelkomen!

Opnieuw in de prijzen gevallen!

Het Speelgoedmuseum is ook in 2024 uitgeroepen tot **kidsproof museum**.

In 2023 ontving het museum ook al dit prestigieuze keurwerk.

Museuminspecteurs tot en met 12 jaar gaven het Speelgoedmuseum opnieuw gemiddeld een 9,6 voor het bezoek! Een museum krijgt het kidsproof keurmerk op basis van de beoordeling van kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar. Het Speelgoedmuseum moest minimaal een 8 scoren om het keurmerk te krijgen.

Doelgroep

Het Speelgoedmuseum richtte zich op de incidentele museumbezoeker die kwam voor een familie-uitje met een vleugje jeugdsentiment en de ervaren museumbezoeker (meestal museumkaarthouder) die kwam voor een cultureel uitje vol nostalgie.

Museum De Waag

Museum De Waag is dé tentoonstellingsruimte van Deventer Verhaal. Tentoonstellingen als *Deventer Stad Land Rivier*, *Hanzestad Deventer: handelen in Europa* en *Uit de kunst* waren hier in 2024 te zien met (grotendeels) de Deventer collectie als uitgangspunt. Museum De Waag heeft doelstelling om kunst- en cultuurliefhebbers te stimuleren tot (herhaaldelijk) museumbezoek en het verhaal van en over Deventer aan een zo breed mogelijke doelgroep te presenteren.

Doelgroep

Museum De Waag richtte zich in 2024 primair op inwoners van de gemeente Deventer, Nederlandse dagtoeristen in de leeftijd van 25 tot 80 jaar,

buitenlandse (voornamelijk Duitse) bezoekers binnen dezelfde leeftijdsgroep, en schoolklassen met leerlingen vanaf 12 jaar. Binnen deze brede doelgroep werden vier subgroepen onderscheiden: de nostalgische bezoeker, de cultuurhistorisch geïnteresseerde, de toerist en de educatieve bezoeker.

Sterker positioneren van de kernmerken

Begin 2023 schakelden we de expertise in van een full-service marketing-bureau uit Deventer. Na het afronden van een reeks analyses op het gebied van marketing- en communicatiebeleid, begin 2024, hebben we de opgedane kennis, inzichten en voorgestelde beleidsaanpassingen stapsgewijs getest en toegepast. Het overkoepelende doel was om stappen voorwaarts te zetten en verder te bouwen aan de publicitaire ontwikkeling van onze merken. Dankzij deze inzichten en de actieve monitoring van data in 2024 en daarna, kunnen we gericht en waar mogelijk verbeterend opereren.

De valsemuntersketel werd in 2024 teruggehangen aan De Waag

Online marketing

Dankzij onze ANBI-status kunnen we maandelijks voor \$10.000 (ca. €9.500) aan advertentiebudget inzetten binnen Google's zoekmachine. In samenwerking met het eerder genoemde marketingbureau passen we dit budget gericht toe binnen onze SEO- en SEA-strategieën. Denk hierbij aan het optimaliseren van zoek- en trefwoorden rondom de collectie, tentoonstellingen en activiteiten.

Ons bereik op social media blijft daarnaast sterk groeien. Vooral het aantal volgers van Deventer Verhaal op Instagram, LinkedIn en YouTube is toegenomen, net als de groei op de Facebook- en Instagramkanalen van het Speelgoedmuseum.

Dat digitale veiligheid van blijvend belang is, bleek toen het Facebookaccount van Museum De Waag werd getroffen door een internationale hacker. Hierdoor moesten we een nieuw account aanmaken.

Ook e-mailmarketing is verder ontwikkeld. Het aantal nieuwsbriefabonnees is flink gestegen, terwijl de verzendfrequentie gelijk is gebleven. Door het werken met doelgroepsegmentaties konden we (potentiële) bezoekers gericht en effectiever informeren over onze activiteiten.

Websitebezoeken in 2024

Website	Aantal unieke bezoeken
deventerverhaal.nl	45.178
hetspeelgoedmuseum.nl	122.554
museumdewaag.nl	62.543
openmonumentendagdeventer.nl	29.015
deventerverhalen.nl	11.601

Deventer Verhaal presenteert elk jaar een (online) jaaroverzicht met alle hoogtepunten via deventerverhaal.nl/jaaroverzicht.

8 Publiek

8.1 Bezoekersaantallen

Museum De Waag

In 2023 bereikte Museum De Waag een recordaantal bezoekers. Met een aantal prachtige tijdelijke tentoonstellingen in het vooruitzicht waren de verwachtingen voor 2024 hooggespannen. Gelukkig bleek het succes van 2023 geen toeval te zijn. Sterker nog, De Waag trok in 2024 een recordaantal bezoekers, bijna 30.000. Hoewel de explosieve stijging van bezoekersaantallen van 2022 naar 2023 in 2024 afvlakte, wist De Waag opnieuw veel museumliefhebbers te trekken.

Speelgoedmuseum

Ook het Speelgoedmuseum heeft een bijzonder goed jaar achter de rug. Met name tijdens de schoolvakanties was het druk: Dagen met honderden bezoekers zijn geen uitzondering meer in het Speelgoedmuseum. De bezoekersaantallen in het Speelgoedmuseum gingen in 2023 dan ook door het dak en dat succes werd in 2024 wederom behaald! Meer dan 50.000 bezoekers, jong en oud, wisten het Speelgoedmuseum te vinden.

Bergkerk

In 2023 hebben we in het kader van het Hanzejaar de Oude Mariakerk kunnen inrichten voor de zogenaamde Hanze Experience, welke een groot succes was. Met de tentoonstelling *Nederland in 150 landschappen* hebben we voor de tweede maal gebruik gemaakt van een externe locatie, de Bergkerk. In drie maanden tijd hebben ruim 14.000 bezoekers de tentoonstelling bezocht, waarvan 10.000 bezoekers met een museumkaart.

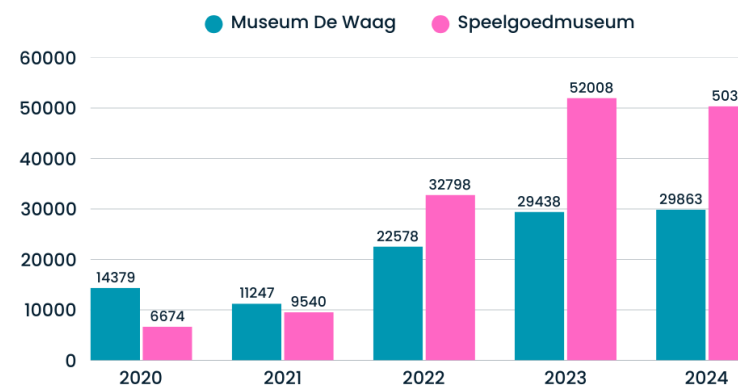
Recordaantallen

Kijken we naar de totaalaantallen van bezoekers aan onze musea inclusief de Oude Mariakerk in 2023 en de Bergkerk in 2024 dan zien we recordaantallen van respectievelijk 118.649 bezoekers in 2023 en 94.498 in 2024. De aantallen zullen voorlopig lastig te evenaren zijn aangezien er voor het komende jaar geen plannen zijn voor tentoonstelling op een andere externe

locatie. De zwarte trendlijn geeft het totaal aantal bezoekers weer op alle locaties weer. Bezoekers aan de door Deventer Verhaal georganiseerde evenementen zijn hier niet in meegenomen.

BEZOEKERSAANTALLEN 2020-2024

Museum De Waag & Speelgoedmuseum

Museumkaart

Het aantal bezoekers dat afgelopen jaar Museum De Waag bezocht met een museumkaart is wederom gestegen ten opzichte van 2023, hoewel de stijging minder groot was dan van 2022 naar 2023. Van ruim 16.000 in 2023 naar meer dan 18.000 bezoekers in 2024. Het percentage bezoekers met een museumkaart ten opzichte van het totaal is nagenoeg gelijk gebleven, dat ligt op 62% van de bezoekers aan De Waag. In het Speelgoedmuseum ligt dat percentage zoals gebruikelijk lager dan in De Waag, rond de 45%.

9 Bedrijfsvoering

9.1 Huisvesting

Deventer Verhaal beschikt over twee museum panden (Brink 47 en Brink 56), twee depotruimtes en een kantoorlocatie (Keizerstraat 33), allemaal huurpanden.

Vernieuwing Museum De Waag

In 2023 is gestart met bedenken van een vernieuwd museaal concept voor Museum de Waag met als doel de museumbeleving te verrijken en de bezoekersaantallen te verhogen. In 2024 resulteerde dit in het [bidbook](#) *Museum De Waag opent de luiken en jouw venster op de stad*. Hierin is beschreven hoe we in het vernieuwde museum het waaggebouw centraal willen stellen als bijzondere getuige van het verhaal van Deventer. Deze vernieuwingsslag combineren we met de verduurzaming van het monumentale pand door de gemeente.

Deventer Verhaal kampt al jaren met een tekort aan expositieruimte. In de huidige opstelling in De Waag is beperkt ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen. Het is één van de redenen waarom Deventer Verhaal de afgelopen jaren tentoonstellingen of bijzondere ervaringen op andere locaties organiseerde (zoals de *Hanze Experience* in de Oude Mariakerk en *Nederland in 150 landschappen* in de Bergkerk). In het vernieuwde Museum De Waag geven we het verhaal van Deventer en de bijbehorende collectie alle ruimte. Binnen de thematische opzet zal alleen ruimte zijn voor kleine wisselingen.

Nieuwe locatie: Het Gasthuis

Dankzij positieve ervaringen op andere locaties zien we kansen om een publiekstrekker toe te voegen aan het museale aanbod in de stad. Hiervoor verkenden we verschillende locaties, waarbij de panden aan de overzijde van De Waag de beste mogelijkheid bieden. Op de hoek van Brink 69-70 en de Kleine Overstraat wordt het voormalige Heilige Geest Gasthuis, later de

openbare bibliotheek, herbestemd tot woningen, horeca en een tentoonstellingsruimte. Deventer Verhaal en de pandeigenaar hebben in 2024 een intentieovereenkomst gesloten om op deze locatie een bijzondere samenwerking aan te gaan onder de formule *Het Gasthuis* waar je aan het mooiste plein van Nederland kunt genieten van Deventer kunst en goede horeca. Deze derde locatie biedt ons de kans om aansprekende tentoonstellingen te maken en andersoortige collecties te laten zien in een grotere en meer passende ruimte dan in De Waag mogelijk is. De uitgangspunten voor Het Gasthuis staan beschreven in *Contouren van Het Gasthuis* (2025).

De Drie Haringen

In 2024 heeft NV Bergkwartier het beeldbepalende rijksmonument De Drie Haringen aan de Brink 55 aangekocht. Deventer Verhaal is in 2024 samen met NV Bergkwartier een verkenning gestart naar de mogelijkheid om – na een grondige restauratie van het pand - het kantoor van Deventer Verhaal te huisvesten in De Drie Haringen. De verwachting is dat hier eind 2025 een beslissing over wordt genomen.

Visualisatie begane grond Waag uit het bidbook voor de vernieuwing

9.2 ICT

Met een nieuwe IT-partner is begin 2024 een migratie van de mailserver en bedrijfsdata naar een cloudomgeving uitgevoerd. Bovendien is diverse verouderde hardware vervangen.

De nieuw beschikbare Microsoft 365 functionaliteiten/apps hebben we een behoorlijke efficiëntieslag kunnen maken. De stabiliteit van het netwerk is verbeterd en het aantal storingen verminderd. Bovendien is er door middel van een vereiste Multi-factor Authenticatie voor de gebruikers een extra beveiligingslaag toegevoegd waardoor we beter beschermd zijn tegen digitale aanvallen van buitenaf.

Speelgoedmuseum Deventer

10 Personeel

10.1 Formatie

De formatie is in 2024 ten opzichte van 2023 iets toegenomen. Het aantal fte's binnen de kantoor- c.q. staffuncties is toegenomen door het aanstellen van een projectmedewerker. In de musea zien we een afname in fte's: Een medewerker heeft de pensioenleeftijd bereikt en de betreffende functie is flexibel ingevuld. Verder zijn een aantal dienstverbanden in omvang gewijzigd: Twee medewerkers gingen meer werken, één medewerker ging minder werken.

Formatie in fte d.d.	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Personeel kantoor	9,22	8,22	9,11
Personeel musea	6,22	6,07	5,31
Formatie totaal	15,44	14,29	14,41

Ondanks het onderscheid dat in bovenstaande tabel is gemaakt tussen kantoor- en museumfuncties, geldt voor alle medewerkers dat zij werkzaamheden verrichten voor zowel het Speelgoedmuseum als voor Museum De Waag en Deventer Verhaal.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim van de vaste medewerkers in 2024 was 0,9%. Dat ligt beneden het landelijk gemiddelde (bron: CBS).

10.2 Vrijwilligers

Deventer Verhaal biedt vrijwilligers ruimte en verantwoordelijkheid om een zinvolle bijdrage te leveren aan de samenleving. De afgelopen jaren hebben een forse groei van het aantal vrijwilligers laten zien. Dit is met name te danken aan een nieuw vrijwilligersbeleid, de aanstelling van een vrijwilligerscoördinator en actieve acquisitie. Bovenal komen vrijwilligers af

op de nieuwe initiatieven en de positieve sfeer bij de organisatie. We onderscheiden de volgende vrijwilligersprofielen: educatievrijwilligers, rondleiders, gastheren en -vrouwen, activiteitenbegeleiders en verhalenverzamelaars (voor de werkgroep #DeventerVerhalen).

De afgelopen jaren hebben we naar tevredenheid geëxperimenteerd met vrijwillige gastheren en gastvrouwen bij de Hanze Experience in de Oude Mariakerk en de landschapstentoonstelling in de Bergkerk. De prioriteit lag in 2024 en blijft voorlopig ook het aantrekken van geschikte educatievrijwilligers. In waren er circa 50 vrijwilligers betrokken bij de organisatie.

10.3 Externe inhuur

Ter ondersteuning van diverse projecten trekt Deventer Verhaal regelmatig externe deskundigen aan. Dit gaat onder meer om educatieve expertise, HR-advies, het opstellen van een nieuw museaal concept voor Museum De Waag en de realisatie van een kunsttentoonstelling in de Bergkerk in 2024.

10.4 Opleiding en training

In 2024 heeft er bijscholing plaatsgevonden op diverse gebieden. Zo heeft de in 2024 aangestelde projectmedewerker een cursus creatief DTP en video editing gevolgd. In het najaar werd door de nieuwe ICT-partner een awareness training aangeboden m.bt. online veiligheid.

Ook in 2024 zijn er meerdere medewerkers naar het Museumcongres geweest, als netwerkgelegenheid, maar zeker ook om aangehaakt te blijven bij nieuwe ontwikkelingen in de museumsector.

Er worden regelmatig webinars gevolgd op diverse vakgebieden. Tenslotte heeft ook de jaarlijkse BHV-training plaatsgevonden voor een groep van 14 medewerkers.

10.5 Stages

Deventer Verhaal biedt regelmatig stageplekken aan studenten die een opleiding volgen die gerelateerd is aan onze doelstelling. In 2024 hebben we gedurende drie maanden een stageplek beschikbaar gesteld voor een masterstudent kunstgeschiedenis.

Ook hebben in het Speelgoedmuseum meerdere scholieren van het voortgezet onderwijs een maatschappelijke, dan wel toekomststage (snuffelstage) gelopen voor een korte periode.

10.6 Cao

Deventer Verhaal volgt de Museum cao. Zaken die niet in de cao zijn geregeld, zijn vastgelegd in het personeelsreglement en/of het vrijwilligersbeleid. In juli 2024 is er nieuwe cao vastgesteld door de Museumvereniging, deze heeft een looptijd tot 30 juni 2026.

Een groot deel van de bezoekers aan onze musea zijn in het bezit van een museumkaart

11 Financiën

11.1 Resultaten 2024

Exploitatieoverzicht 2024

	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Jaarplan 2024	Delta realisatie 2024 versus Jaarplan 2024	Jaarplan 2025
Baten & Lasten (bedragen x €)					
Eigen Inkomsten					
Sponsoring/Giften	27.100	39.473	2.500	36.973	2.500
commerciële exploitatie	62.196	60.222	52.000	8.222	53.000
entreegelden Museum De Waag	136.659	157.966	108.000	49.966	137.085
entreegelden Speelgoedmuseum	211.708	204.105	138.000	66.105	185.632
entreegelden educatie Mariakerk/expo Bergkerk	3.358	78.718	58.000	20.718	
projectsubsidies	202.633	172.874	205.350	-32.476	100.000
Totaal Eigen Inkomsten	643.654	713.358	563.850	149.508	478.217
Subsidie gemeente Deventer					
algemene subsidie Deventer Verhaal	1.266.684	1.370.552	1.370.552	-	1.415.780
algemene subsidie Deventer Verhaal (SMD)	325.381	352.062	352.062	-	363.680
Totaal Subsidie gemeente Deventer	1.592.065	1.722.614	1.722.614	-	1.779.460
Totaal Baten	2.235.719	2.435.972	2.286.464	149.508	2.257.677
Bijzondere Baten/Lasten					
Bijzondere Baten/Lasten	-117.506	-320.642	50.000	-370.642	-125.000
Totaal Bijzondere Baten/Lasten	-117.506	-320.642	50.000	-370.642	-125.000
Lasten					
Huisvestingskosten	-474.982	-472.014	-525.000	52.986	-526.197
Organisatiekosten	-65.702	-60.729	-70.244	9.515	-71.600
Afschrijvingskosten	-2.918	-3.348	-10.000	6.652	-6.000
Personeelslasten	-987.836	-1.019.250	-1.129.831	110.581	-1.119.271
Presentatiekosten / kosten programma	-598.216	-557.494	-601.750	44.256	-395.075
Totaal Lasten	-2.129.654	-2.112.834	-2.336.825	223.991	-2.118.143
Financiële baten/lasten	-274	11.741	-4.500	16.241	-4.500
Eindtotaal	-11.716	14.238	-4.861	19.099	10.034

11.2 Toelichting op de cijfers

Algemeen

De stichting sluit het boekjaar 2023 af met een positief saldo van **€ 14k** (na resultaatbestemming). De inkomsten vielen hoger uit dan vorig jaar én dan begroot, o.a. dankzij de hoge bezoekersaantallen, een prijsverhoging per 1 januari 2024 en de entreegelden vanuit de tentoonstelling in de Bergkerk. Daarnaast bleven de personeels- en bedrijfskosten onder de begroting. Hierdoor konden we geld reserveren voor de vernieuwing van De Waag en de realisatie van Het Gasthuis.

Bezoekerscijfers en bijzondere baten

In 2024 ontvingen we in totaal circa **94k bezoekers**, waarvan:

- **50k** in het Speelgoedmuseum
- **30k** in Museum De Waag
- **14k** in de Bergkerk

In 2024 ontvingen we diverse giften, waarvan **€ 2k** voor het fonds 17^e-eeuwse Deventer kunst. Een bijzonder hoogtepunt was een gift van **€ 35k** van de stichting Ruysenaers-Schenk. Deze giften zijn als bijzondere lasten geboekt omdat we deze willen aanwenden voor speelgoed aankopen en specifieke doelen m.b.t. de 17^e-eeuwse Deventer kunst.

We ontvingen **€ 16k** aan rente over spaargelden (**€ 3k** in 2023, niet begroot).

Tentoonstelling Bergkerk

In 2024 zijn met name kosten/opbrengsten gerealiseerd die gerelateerd zijn aan de tentoonstelling in de Bergkerk. De totale kosten voor dit project bedroegen **€ 269k** (waarvan **€ 235k** in 2024). Daartegenover stond **€ 229k** aan dekking. Een eerder gevormde reservering van **€ 50k** is in 2024 toegevoegd aan de exploitatie.

Reserveringen

Dankzij de extra inkomsten, lagere bedrijfskosten en de hiervoor genoemde vrijgekomen reserveringen konden we:

- **€ 100k** reserveren voor de vernieuwing van De Waag
- **€ 275k** voor Het Gasthuis

In 2024 hebben we **€ 41,4k** uitgegeven aan voorbereidingskosten. De reserves zijn gegroeid naar:

- **€ 400k** voor de vernieuwing van De Waag
- **€ 350k** voor Het Gasthuis

Ons streven is om straks voor deze beide projecten over **€ 850k** te kunnen beschikken om fondsen te overtuigen om te participeren in deze projecten.

Met de eigenaar van het pand aan de Brink 69-70 hopen we deze zomer overeenstemming te bereiken voor de opening van het Gasthuis in het najaar van 2026. Voorafgaand aan deze operatie starten we met de vernieuwing van De Waag.

Naast de reserveringen en de omzetting van giften ten gunste van de bestemmingsreserve, bedraagt het saldo van de bijzondere baten en lasten **€ 321k**.

Ontwikkeling van de exploitatie

De exploitatie in 2024 geeft een vertekend beeld door de tentoonstelling in de Bergkerk. Het resultaat vóór bestemming komt uit op **€ 335k**. Hiermee konden we reserveringen doen voor de toekomst. De algemene reserve ligt op een gezond niveau van ruim 10% van de jaaromzet.

Baten: € 150k meer begroot, € 200k meer dan vorig jaar

In 2024 waren de inkomsten uit entreegelden **€ 89k** hoger dan vorig jaar, waarvan **€ 79k** dankzij bezoekers aan de Bergkerk. De entree voor de Hanze Experience in 2023 was daarentegen gratis.

Vanwege de tegenvallende resultaten van de fondsenwerving voor de tentoonstelling is een grotere bijdrage verkregen vanuit het fonds Knecht-Drenth. We hebben in 2024 **€ 30k** minder aan projectsubsidies ontvangen dan in 2023. Naast de indexering van de budgetsubsidie van **€ 131k** ontvingen we **€ 12k** meer aan giften dan in 2023.

De inkomsten uit commerciële activiteiten daalden licht met **€ 2k**, waarmee de positieve afwijking ten opzichte van vorig boekjaar ad **€ 200k** is verklaard.

Bij het opstellen van de begroting van 2024 hadden we gerekend op minder bezoekers en daarmee minder inkomsten uit entreegelden. Mede door de verhoging van de toegangsprijzen per 2024, een recordaantal bezoekers in Museum De Waag en een t.o.v. 2023 stabiel gebleven bezoekersaantal in het Speelgoedmuseum, vielen de inkomsten uit entreegelden **€139k** hoger uit dan begroot.

De gift van **€ 35k** van de stichting Ruysenaers-Schenk was niet voorzien, evenals de tegenvallende inkomsten uit fondsenwerving ad **€ 32k**. Dankzij **€ 6k** extra inkomsten uit commerciële activiteiten en andere giften ter waarde van **€ 2k** is de positieve afwijking ten opzichte van de begroting ad **€ 150k** verklaard.

Personeelskosten: € 88k lager dan begroot, € 60k meer dan vorig jaar

De hogere personeelskosten in 2024 zijn met name te wijten aan de nieuwe Museum cao vanaf januari 2024. Ten opzichte van 2023 was de gemiddelde loonstijging 6,5% (**€ 52k**). Daarnaast zijn er in 2024 extra kosten gemaakt voor uitbreiding van de formatie ten behoeve van projectmanagement en -uitvoering (**€ 50k**). Tegelijkertijd is door het niet invullen van een vacature voor educatiemedewerker **€ 26k** minder aan loonkosten uitgegeven. Ook is met name door afbouw van verlofuren **€ 16k** bespaard.

Ook de overige personeelskosten daalden met **€ 23k** lager t.o.v. 2023 dankzij lagere kosten voor de ziekteverzuimverzekering, arbodienst, vertrouwenspersoon, verstrekkingen aan personeel en opleidingen (€ 28k minder dan begroot). Dit ondanks een hogere reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer conform de cao-bepaling per 1 juli 2024.

In 2024 is **€ 88k** minder aan personeelskosten uitgegeven dan begroot: Een vacature voor collectiebeheer is niet ingevuld, waarmee **€ 39k** minder is besteed. Er is per saldo meer aan vakantie opgenomen dan aan rechten gedurende 2024 is opgebouwd voor **€ 31,5k**. We vallen binnen de in de

begroting aangenomen norm qua bezetting en geraamde cao-aanpassingen. Deze laatste twee genoemde componenten vertegenwoordigen **€ 17k**.

Huisvestingskosten: € 53k lager dan begroot, € 3k minder dan vorig jaar

Ook in 2024 zijn de energieprijzen gedaald en hebben we **€ 5k** minder aan uitgegeven. Dit geldt ook voor de onderhoudskosten, deze bedroegen **€ 8k** minder dan vorig jaar. Tegenover deze besparingen staan de reguliere indexeringen voor schoonmaak en huur. Desondanks is per saldo voor **€ 3k** minder uitgegeven. Met uitzondering van extra kosten voor schoonmaak zijn de andere kostensoorten lager uitgevallen dan begroot.

Programmakosten: € 44k lager dan begroot, € 41k minder dan vorig jaar

Mede door minder inkomsten uit fondsenwerving, respectievelijk **€ 30k** minder dan vorig jaar en **€ 32k** minder dan begroot, zijn de kosten voor het programma lager dan begroot en lager dan in 2023. 42% van de totale programmakosten is besteed aan de tentoonstelling in de Bergkerk (**€ 235k** in 2024). Ook is in 2024 **€ 41k** uitgegeven aan voorbereidingskosten voor vernieuwing van Museum De Waag. Van de in totaal **€ 339k** aan begrote middelen voor het programma in 2024, is **€ 290k** besteed. Daarmee hebben we de tegenvallers aan de inkomstenkant goed weten op te vangen.

Conclusie P&L

Het positieve resultaat in 2024 heeft onze financiële positie verder versterkt. Met de plannen voor De Waag en Het Gasthuis zetten we een belangrijke stap vooruit. Deze brengen risico's met zich mee, maar we verwachten dat onze investeringen andere fondsen zullen overtuigen om aan te haken. We zijn trots op de bezoekersaantallen en de waardering voor de tentoonstelling in de Bergkerk. Ook financieel zijn we klaar voor de toekomst!